

I N G E B L I K T

DURFKRANT

De tweede *Durfrant* (september 1998), een uitgave van de Vlaamse regering, heeft als thema het PC/KD-actieprogramma van de Vlaamse overheid. De bedoeling van dit project is de leerlingen vertrouwd te maken met de nieuwste informatie- en computertechnologie. Daartoe ontvangen alle lagere scholen vanaf dit schooljaar een subsidie van 675 fr. per leerling voor de introductie van de nieuwe media. In de secundaire scholen gaat het project een jaar later van start. Er wordt ook gewerkt aan een goedkope oplossing voor Internet. Deze *Durfrant* brengt portretten van leraren en leerlingen die durven innoveren met de computer.

DURFKRANT: een gratis exemplaar kan aangevraagd worden bij Freddy Colson, p/a Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Wetenschap, Innovatie en Media, administratie Wetenschap en Innovatie, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel, fax. (02)553 60 07.

PC/KD: meer informatie bij de administratie basisonderwijs(veronique.adriaens@ond.vlaanderen.be – fax (02)211 45 93), op het secretariaat-generaal(luc.stoops@ond.vlaanderen.be – fax (02) 210 53 72) en op de Internetsite <http://www.vlaanderen.be>

BLIKOPENER EN REFLEX

De onderwijsmagazines *Blikopener* en *Reflex* (vroeger *Reflector*), bestemd voor leerlingen uit het secundair onderwijs, krijgen vanaf dit schooljaar een nieuw elan. Ze zien er voortaan uit als echte magazines, met een kleurrijke lay-out, interviews, reportages, enz. De didactische elementen werden nog meer naar de bijlage *Praktische werken* doorgeschoven. Elk nummer wordt grotendeels rond een thema opgebouwd (voor nummer 1 is dat 'vernieuwing'), en daarnaast is er een aantal vaste rubrieken. De magazines en de werken hebben vooral aandacht voor vakoverschrijdend werken. Beide magazines sluiten aan op de leefwereld van de jongeren: *Blikopener* op een speelse manier en *Reflex* op een meer diepgaande wijze.

Een abonnement kost 750 BEF; vanaf 15 abonnementen 500 BEF. Een proefnummer kan aangevraagd worden bij Elke Somers, Keesing Uitgevers, Keesinglaan 2-20, 2100 Deurne, tel. (03)360 53 00, fax (03)324 38 98 blikopener@bmb.be en reflex@bmb.be

PUZZELKWARTIERTJE

In *Puzzelkwartiertje* worden spellingproblemen behandeld die in het derde en vierde leerjaar van het lager onderwijs aan bod komen. Dit gebeurt aan de hand van kruiswoordraadsels, legpuzzels, speurpuzzels en andere taalspelletjes. Daarnaast worden ook gewone puzzels aangeboden die tot doel hebben de spelling in het algemeen te oefenen en de woordenschat van de leerlingen uit te breiden. Prijs: 150 BEF voor de drie boekjes per leerjaar.

INLICHTINGEN: Isabelle De Becker, Keesing Uitgevers, Keesinglaan 2-20, 2100 Deurne, tel. (03)360 53 00, fax (03)360 53 25

MOER

In *Moer* 1998/4 gaan Frans Plooi & Noëlle Uilenburg in op de achtergronden en onderzoeksgegevens van *Dinokrokus*, een methode Nederlands als tweede taal voor de kleuterschool. Het gaat om de Nederlandse vertaling van een Italiaanse methode waaraan in het kader van een Europees project gewerkt wordt. Aansluitend hierbij beschrijft René Lieman de ervaringen van een Amsterdamse school met deze methode.

Verder bevat dit nummer de bespreking van een methode Nederlands voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs, de voorpublicatie van een methode voor NT2 en een interview met schrijver en columnist Kader Abdolah. Tot slot laten Carien Bakker & Maeike Bosma leerlingen discussieren over de debuutroman van Ronald Giphart en brengen ze verslag uit van een literair café met deze schrijver als gast.

LEESGOED

Leesgoed 25/3 (1998) opent met een opstel van Marita de Sterck over confronterende moeders in hedendaagse kinderboeken, met de intrigerende titel 'De geur van kindervlees'. Willy Van Elsäcker & Ludo Verhoeven geven een beschrijving van het New Wave Project, een experiment vol motiverende lees- en schrijfactiviteiten om het leesonderwijs op Nederlandse basisscholen te verbeteren. In het interview van Wendy de Graaf met Ophira Shapiro gaat het onder meer over de vertaalproblemen van *Jip en Janneke* in het Ivriet en over de leescultuur in Israël. In het laatste artikel brengen Ron Oostdam & Erik van Schooten verslag uit van een onderzoek bij enkele honderden leerlingen van het voortgezet onderwijs (basisvorming) op het gebied van leesgedrag en literatuuronderwijs.

Verder bevat het nummer rubrieken met allerlei nieuws: verslagen, juryrapporten, besprekingen van kinder- en jeugdliteratuur (in drie leeftijdsgroepen: 0-8, 8-12 en 12-16 jaar), signaleringen van tijdschriftartikelen, praktische tips en een agenda.

Leesgoed is bestemd voor iedereen die werkt met kinderen en jongeren en belangstelling heeft voor wat ze lezen en hoe ze leren lezen. Deze uitgave van het NBLC heeft een Nederlands-Vlaamse redactie en verschijnt zes keer per jaar. Een abonnement kost 1650 BEF.

BESTELADRES: Standaard Tijdschriftenservice, Industriepark Noord 28A, 9100 Sint-Niklaas, tel. (03)760 32 38, fax (03)777 92 63.

BULKBOEK

Bij Uitgeverij Bulkboek is de nieuwe catalogus 1998/1999 verschenen met alle nieuwe titels van de literaire reeksen *Penta Basics* en *Penta Pockets* met begeleidende *Dossiers*, de vernieuwde *BulkBoeken* en de series *Geef mij maar een boek* en *Kijk op taal*.

De formule van het *BulkBoek* is vanaf dit schooljaar vernieuwd. Een *BulkBoek* bevat een volledige literaire roman of verhalenbundel, aanvullende informatie over de auteur, de wereld van het boek en een greep uit recensies over het boek. Met het middenkaarten kunnen de leerlingen zelfstandig aan de slag met het verwerken van informatie en het maken van opdrachten. Het is uitgegeven in tijdschriftformaat (20 bij 27 cm) en voorzien van oognetjes. Kiest u voor de *BulkBoeken*, dan ontvangt u op aanvraag een password waarmee u een speciale sectie van de *BulkBoek Homepage* kunt bezoeken. Hierop vindt u extra opdrachten, informatie en tips met betrekking tot de titels.

In oktober 1998 verschijnt deel 8 in de serie *Geef mij maar een boek*, waarin BulkBoek samenwerkt met Teleac/NOT. Het bevat vier afgeronde fragmenten van jeugdboeken die geschikt zijn voor leerlingen van de eerste graad secundair onderwijs. De fragmenten worden aangevuld met achtergrondinformatie over de boeken en de thematiek, een interview met de auteur en opdrachten. In de vier uitzendingen van Teleac/NOT staat steeds een van de vier boeken centraal. Het gaat om *Gebr.* van Ted van Lieshout, een selectie uit de verhalen van Edgar Allen Poe, *Het huis met het blauwe dak* van Tineke Hendriks en *Roomse meisjes* van Ton van Reen. U dient de programma's zelf op video op te nemen; er zijn geen banden verkrijg-

baar bij Teleac/NOT. Uitzenddata: dinsdag 3, 10, 17 en 24 november 1998 om 11.30 uur op Nederland-2. Op woensdag 25 november is er een blokuitzending van 80 minuten om 10.30 uur op Nederland-2.

INLICHTINGEN: Uitgeverij BulkBoek, Keizersgracht 386-A, NL-1016 GB Amsterdam, tel. 00-31-20-627 95 49, fax 00-31-20-620 79 77

BULKBOEK OP INTERNET

<http://www.schrijversnet.nl/bulkboek>

e-mail: bulkboek@schrijversnet.nl

SPIEGEL

Spiegel 15/3 (1997) is een themanummer rond woordenschat in het onderwijs Nederlands voor autochtone en allochtone leerlingen. In de eerste drie bijdragen wordt uitgebreid verslag gedaan van recent onderzoek dat in Nederland en Vlaanderen rond dat thema uitgevoerd is. Maartje van Daalen-Kapteijns, Kees de Glopper & Carolien Schouten-van Parreren presenteren de resultaten van een onderzoek naar de effecten van een interventieprogramma van acht lessen waarin leerlingen aan het eind van de basisschool strategieën leren om woordbetekenissen uit de context af te leiden. René Appel & Anne Vermeer bespreken de rol van het geheugen in het woordenschatonderwijs, met andere woorden: onthouden leerlingen de woorden die ze aangeboden krijgen? Walter Schrooten brengt verslag uit van een onderzoek naar de lexicale samenstelling van het taalaanbod op de basisschool in Vlaanderen en in Nederland.

Naast deze onderzoeksbijdragen bevat het themanummer ook een drietal korte opiniërende stukken die aangeven waaraan goed woordenschatonderwijs zou moeten

voldoen. Woordenschat voor het praktijkonderwijs als voorbereiding op de arbeidsmarkt, daarover handelt de bijdrage van Lies Alons, Elwine Halewijn & Yolande Timman. Folkert Kuiken plaatst kanttekeningen bij woordenschatonderwijs binnen een methode Nederlands als tweede taal voor neveninstromers. Marianne Verhallen benadrukt de relatie tussen woordenschat en conceptuele kennis.

Ten slotte recenseert Machteld Verhelst een recent verschenen publicatie waarin ontwikkelingen in het onderzoek naar woordenschatverwerving van tweedetaalleerders besproken wordt.

STUDIE EN ONDERZOEK

De reeks *Studie en Onderzoek* bevat verslagen van kortlopend onderzoek dat uitgevoerd is binnen het Project Nederlands VO van het Instituut voor Leerplanontwikkeling (SLO, Enschede). Het onderzoek is bedoeld om aanwijzingen op te leveren voor de leerplanontwikkeling. Omdat beschrijvingen van bijzondere lespraktijken ook inspirerend kunnen werken op leraren en andere betrokkenen, worden deze verslagen op een ruimere schaal verspreid.

In de reeks zijn recent twee nieuwe afleve-

ringen verschenen. Deel 19, de laatste van zeven casestudies over 'Spreken en luisteren in de tweede fase', geeft een gedetailleerde beschrijving van het spreek- en luisteronderwijs in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs (havo en vwo) op het Paulus-lyceum in Tilburg. Aan de hand van observaties van lessen en interviews met leraren en leerlingen schetst Helge Bonset hoe de vakgroep Nederlands experimenteert met het opiniërende gesprek.

Atty Tordoir & Theun Meestringa hebben in het schooljaar 1996-97 drie casestudies uitgevoerd naar het taalbeleid op drie scholen voor voortgezet onderwijs in grote steden met een groot aantal meertalige leerlingen (in Den Haag, Rotterdam en Amsterdam). In deel 27 van de reeks *Studie en Onderzoek* rapporteren ze over de activiteiten die ze op deze scholen hebben uitgevoerd: een documentanalyse; interviews met de schoolleiding, begeleiding en leraren; en lesobservaties bij Nederlands en een of twee andere vakken. Deze aflevering sluit aan bij deel 24 waarin het taalbeleid op drie vbo/mavoscholen in kleinere gemeenten met niet al te grote percentages anderstalige leerlingen wordt beschreven.

BESTELADRES: SLO, Project Nederlands VO, Postbus 2041, NL-7500 CA Enschede, tel. 00-31-53-484 06 46/414.

WERKGROEPEN

VON wordt niet alleen gerund door een dagelijks bestuur. Er zijn binnen meer specifieke domeinen ook heel wat werkgroepen actief, die geregeld wisselen qua bezetting. Deze werkgroepen komen enkele keren per jaar samen. Dat doen ze met drie doelstellingen:

- 1 navorming of conferenties organiseren over relevante en vernieuwende onderwerpen;
- 2 contacten leggen met aanverwante verenigingen, werkgroepen en personen;
- 3 initiatieven nemen en doorstroming stimuleren van ideeën en werkvormen.

Hieronder vindt u de verantwoordelijke van elke werkgroep. Hebt u vragen, suggesties of wilt u wel eens meedoen, aarzel dan niet om contact op te nemen. Ook het dagelijks bestuur van VON ontvangt nieuw engagement met open armen.

Basisonderwijs

Jipi Leuris - (03) 825 17 82

Vaardigheden

Wilfried De Hert, (03) 325 27 16

Nederlands als Tweede Taal (NT2)

Kris Van den Branden, (03) 542 46 40

Schoolboeken

Rita Rymenans, (03) 457 34 50

VON Publiciteit en promotie

Jan T'Sas, (03) 825 24 99

fax (03) 825 18 99